

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/257/2018
Identifikačné číslo spisu:	7203899198
Dátum vydania rozhodnutia:	23.07.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:7203899198.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu H. U., bývajúceho v G., R. 3, proti žalovanému M. V., podnikajúcemu na základe živnostenského oprávnenia pod obchodným menom Jozef Axamský, s miestom podnikania Košice, Nad Jazerom, Poludníková 6, IČO: 32 522 878, zastúpenému JUDr. Rastislavom Lenartom, advokátom so sídlom v Košiciach, Pollova 32, o zaplatenie 4.290,21 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 22C/435/2003, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 8. februára 2018 sp. zn. 2Co/119/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „súd prvej inštancie“) ostatným rozsudkom zo 4. októbra 2016 č. k. 22C/435/2003-605 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 1.016,39 € s 13 % úrokmi z omeškania ročne od 15. októbra 2003 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a ďalej žalovanému priznal právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 32 % a tiež vyslovil, že štát má právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 66 % a voči žalovanému v rozsahu 34 %.

1.1. Uviedol, že právny vzťah medzi stranami sporu vznikol na základe ústnej dohody, podľa ktorej žalovaný mal vykonať stavebné úpravy v byte žalobcu so začatím prác od 1. apríla 2003 pri ich predpokladanom trvaní v rozsahu jedného mesiaca, za čo žalobca zaplatil dňa 10. apríla 2003 zálohu 60.000,- Sk a následne ešte 30.000,- Sk, keď po ukončení prác 5. augusta 2003 žalobca reklamoval vady listom zo dňa 25. augusta 2003. Právne vec posúdil podľa § 420 ods. 1 až 3, § 421, § 442 ods. 1, § 443, § 631, § 633 ods. 1, 2, § 645 ods. 2 a § 648 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania vznikla ústna zmluva o dielo a že žalovaný je v spore pasívne legitimovaný a za vady diela zodpovedá. Berúc do úvahy sumu už priznanú žalobcovi v predchádzajúcom rozhodnutí, priznal mu ešte nárok na zaplatenie sumy 407,67 € ako nákladov na materiál navyše na vykonávanie opráv väd po vykonaní rekonštrukcie, ako táto bola ustálená aj v znaleckom posudku. Z dokazovania

vyplynulo, že prvé podlahy, ktoré položil žalovaný, boli zle umiestnené, mali špáry, a preto žalovaný ich dal dole a dohodol sa so žalobcom, že podlahu si zoberie a uhradí jej kúpnu cenu 20.618,- Sk, z čoho však zaplatil len sumu 10.000,- Sk a zostatok dohodnutej kúpnej ceny 10.618,- Sk (352,45 €) tak pokladal za dôvodne uplatnený. Keďže žalovaný ako zhotoviteľ diela nevykonával dielo riadne a bez väd, vzniklo žalobcovi právo na náhradu škody v dôsledku porušenia zákonnej povinnosti žalovaným, keď v príčinnej súvislosti s ním žalobcovi vznikla škoda spočívajúca v materiáli použitom navyše pri rekonštrukcii v súvislosti so stierkami, omietkami a nivelizačnými hmotami v sume 256,27 € a žalovaného tak spolu zaviazal na zaplatenie sumy 1.016,39 €. V prevyšujúcej časti nároky nepovažoval za preukázané a žalobu preto v prevyšujúcej časti zamietol. Žalobcovi priznal aj nárok na úroky z omeškania od 15. októbra 2003 berúc do úvahy, že žalovaný bol vyzvaný na odstránenie reklamovaných väd listom z 10. augusta 2003 a na vrátenie finančných čiastok bol vyzvaný listom z 25. augusta 2003. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP berúc do úvahy pomer úspechu strán v konaní, keďže žalobca (správne žalovaný) bol v konaní úspešný v 66 % (6.954,44 € zo sumy 10.490,74 €) oproti žalovanému (správne žalobcovi), ktorý bol úspešný v 34 %.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 8. februára 2018 sp. zn. 2Co/119/2017 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcej časti a vo výroku o trovách konania potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.1. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku, ktoré je vyčerpávajúce, preto naň v plnom rozsahu odkázal [§ 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]. Pre zvýraznenie správnosti napadnutých výrokov rozsudku odvolací súd uviedol:

2.2. Suma 1.016,39 € s príslušenstvom, ktorá je predmetom preskúmavania v odvolacom konaní, má rovnaký základ a vychádza z obdobných skutkových okolností ako suma 2.509,90 €, o ktorej už bolo v predchádzajúcom konaní právoplatne rozhodnuté. Už aj z hľadiska právnej istoty a kontinuity konania nie je dôvod, aby sa odvolací súd odchýlil od fundamentálnych východísk, ktoré ho viedli k potvrdeniu rozsudku súdu prvej inštancie v časti už priznanej sumy 2.509,90 € s príslušenstvom.

2.3. Niet pochyb o tom, že medzi stranami sporu vznikol vzťah na základe ústne uzavretej zmluvy o dielo, pričom žalobca ako objednávatel' má v spore aktívnu legitimáciu. Neobstojí námietka premĺčania vznesená žalovaným. Žalobca si uplatnil svoje nároky včas (29. októbra 2003) a žalobu ďalším podaním z 29. novembra 2010 už len špecifikoval čo do rozsahu uplatnenej náhrady škody a nárok tak neodvodzoval z (nových) iných rozhodných skutočností (skutku), než v pôvodnej žalobe a bola tak zachovaná totožnosť konania žalovaného, ktorým bola predmetná škoda spôsobená, v dôsledku čoho námietka premĺčania nie je opodstatnená. Súd prvej inštancie aj odvolací súd už v predchádzajúcich rozhodnutiach dospeli k záveru, že žalovaný pri rekonštrukcii bytu žalobcu nepostupoval so všetkou odbornou starostlivosťou a práce vykonával vadne, čím je daná aj jeho pasívna legitimácia v spore.

2.4. Voči priznanej sume 1.016,39 € (pozostávajúcej z čiastkových nárokov 256,27 €, 407,67 € a 352,45 €) namietal žalovaný len to, že nie je zrejmé, kedy mal žalobca tieto náklady vynaložiť, že de facto neboli ani preukázané a sporný je i čas ich vzniku. Opodstatnenosť týchto uplatnených položiek však v dostatočnom rozsahu posúdil už súd prvej inštancie, pričom sčasti vychádzal zo znaleckých posudkov vypracovaných v konaní, ktorých správnosť žalovaný zásadným spôsobom nespochybnil.

2.5. Sumu 407,67 € súd prvej inštancie priznal titulom nákladov na materiál zakúpený navyše na vykonanie opráv väd po vykonaní pôvodnej rekonštrukcie a ide o položku vyplývajúcu aj zo znaleckého posudku č. 67/2009, v ktorom znalec Ing. Miroslav Lissý vyčíslil náklady na materiál potrebný na opravu nekvalitne a vadne realizovaných prác po rekonštrukcii. Suma 352,45 € bola žalobcovi priznaná ako zostatok dohodnutej kúpnej ceny za nepoužitú podlahu, ktorú si žalovaný vzal a prisľúbil uhradiť jej úplnú kúpnu cenu. Nakoniec suma 256,27 € vychádzala z doplnku č. 4 k znaleckému posudku č. 67/2009 vypracovaného znalcom Ing. Miroslavom Lissým a predstavovala hodnotu materiálu použitého zbytočne (naviac) pri rekonštrukcii (stierky, omietky, nivelizačné hmoty). Žalovaný dôvodnosť týchto priznaných položiek prostriedkami procesnej obrany nevyvrátil a správne súd prvej inštancie priznal i úroky z omeškania z priznanej sumy od 15. októbra 2003 (tak ako v skoršom rozhodnutí), berúc do úvahy dátum ukončenia prác a predžalobné výzvy adresované žalovanému.

2.6. Súhlasiť možno aj s rozhodnutím súdu prvej inštancie o trovách konania, keď podľa § 255 ods. 2 CSP bol braný do úvahy pomer úspechu vo veci. Ak mala totiž strana úspech v spore len čiastočný,

potom sa náhrada trov pomerne rozdeľuje. Pri prevažujúcom úspechu žalovaného, p o porovnaní procesnej úspešnosti oboch sporových strán, prvoinštančný súd správne priznal žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 32 % a s prihliadnutím na úspech strán zodpovedajúco rozhodol i o trovách štátu. Žalobca žalobou pôvodne žiadal priznať sumu 10.490,74 € a postupne mu bola priznaná čiastka 2.509,90 € a 1.016,39 € (spolu 3.526,29 €), a teda pri prevažujúcom procesnom úspechu žalovaného mu správne bola priznaná náhrada trov v rozsahu 32 %. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je takto v časti trov konania vo výsledku vecne správne, kalkulujúc s procesným úspechom žalovaného, hoci v odôvodnení rozsudku (v bode 125.) sa nesprávne hovorí o úspechu žalobcu v 66 %.

2.7. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný vo veci samej nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu nevznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobca bol v odvolacom konaní vo veci samej úspešný, preto mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“), a to „v zmysle § 420 písm. b/, e/ a f/ CSP ako aj ... v zmysle § 421 ods. 1 CSP“. Po uvedení niektorých pasáží z podaného odvolania, polemike s právnymi závermi odvolacieho súdu, spochybňovaní správnosti jeho rozhodnutia a kritike prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci žalovaný navrhol, aby najvyšší súd zrušil napadnuté odvolacie rozhodnutie a prvostupňové rozhodnutie a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení nesúhlasil s podaným dovolaním žalovaného a poukázal na niektoré nedostatky rozhodnutí nižších súdov, ktoré vyznievajú v jeho neprospech.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

8. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho

súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (písm. a), ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu (písm. b), strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník (písm. c), v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie (písm. d), rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd (písm. e), alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (písm. f).

11. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovaného, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti (bod 3.1. a 3.2.).

13. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

14. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

15. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava odvolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

16. V neposlednom rade dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

17. Už na tomto mieste považuje najvyšší súd za dôležité uviesť, že dovolateľ, kvalifikovane zastúpený advokátom, v podanom dovolaní v podstate (iba) zopakoval svoju obranu produkovanú počas celého priebehu konania, ktorá prevažne predstavovala (iba) polemiku, nesúhlas, či iný názor a jej videnie skutkového a právneho stavu, ktoré dôvody nie sú z povahy veci a ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu spôsobilé založiť spôsobilý predmet odvolacieho prieskumu. K jednotlivým žalovaným označeným procesným vadám podľa § 420 písm. b/, e/ a f/ CSP uvádza dovolací súd aj za použitia ustanovenia § 124 ods. 1 CSP nasledovné:

18. V súvislosti s vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. b/ CSP žalovaný v podanom dovolaní namietal (svoj) nedostatok pasívnej vecnej legitímácie.

18.1. Obsah dovolania naznačuje, že dovolateľ nesprávne stotožňuje a/ spôsobilosť byť stranou sporu

procesne spôsobilou a b/ vecnú legitímáciu. Tieto dva pojmy nemožno zamieňať. Skutočnosť, že niektorá zo strán sporu (prípadne) nie je vecne legitimovaná, nezakladá procesnú vadu v zmysle § 420 písm. b/ CSP. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, v rámci ktorého je jeden z účastníkov nositeľom oprávnenia (je aktívne legitimovaný) a druhý účastník je nositeľom právnej povinnosti (je pasívne legitimovaný). Ak by súd prípadne dospel k nesprávnemu záveru v otázke vecnej legitímácie, nešlo by o procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. b/ CSP.

18.2. Z uvedeného dôvodu neobstoí dovolacia námietka žalovaného o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. b/ CSP.

19. V súvislosti s vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. e/ CSP žalovaný v podanom dovolaní poukázal na pochybnosti o nestrannosti a nezaujatosti odvolacieho senátu, keďže zákonná sudkyňa, ktorá vo veci rozhodovala na prvostupňovom súde, je už toho času sudkyňou na odvolacom súde a teda je kolegyňou sudcov, ktorí rozhodovali o danej veci na odvolacom súde. Tiež uviedol, že jedna z členiek senátu, ktorý na odvolacom súde túto vec prejednal, bola v minulosti kolegyňou sudkyne na prvostupňovom súde (žalovaný neuviedol, o ktorú z dvoch sudkýň odvolacieho senátu má ísť, pozn.).

19.1. V súvislosti s posúdením opodstatnenosti tejto námietky dovolací súd poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu publikované ako judikát R 59/1997, v zmysle ktorého neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. g/ OSP, posúdiť túto otázku samostatne. Tento záver najvyššieho súdu je naďalej aktuálny vo vzťahu k § 420 písm. e/ CSP.

19.2. Sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti (§ 49 ods. 1 CSP). Vylúčený je i sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie (§ 49 ods. 2 CSP).

19.3. V zmysle uvedených ustanovení je právne významný vzťah sudcu buď k veci (kedy má sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci) alebo k strane, resp. účastníkovi konania (o taký vzťah ide vtedy, ak sudca má k účastníkovi konania určitý osobný vzťah, so zreteľom na ktorý bolo možné pochybovať o jeho nezaujatosti) alebo k zástupcom strán, resp. účastníkov konania. Osobitným prípadom pomeru sudcu k veci je skutočnosť, že rozhodoval o veci na súde inej inštancie. V tomto prípade stačí, že sudca o veci rozhodoval, či už ako samosudca, alebo v senáte v inštančnom postupe. Platí teda, že sudca vyššieho súdu (spravidla krajského) je vylúčený z rozhodovania vecí, pokiaľ rozhodoval o veci na súde nižšieho stupňa (spravidla okresnom). To platí aj naopak, teda po vrátení veci súdu nižšej inštancie na ďalšie konanie je sudca, ktorý rozhodoval o veci na súde vyššej inštancie, vylúčený.

19.4. Žalovaný v dovolaní netvrdil existenciu žiadneho z dôvodov, ktorý by bol relevantný v zmysle vyššie uvedených ustanovení. Procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. e/ CSP (nepripustne) vyvodzoval len z toho, že sudkyňa, ktorá rozhodovala vec na prvom stupni, neskôr sa mala stať sudkyňou odvolacieho súdu (avšak o tejto veci na odvolacom súde nerozhodovala, pozn.) a tým, že sa stala kolegyňou, okrem iných, aj zákonného odvolacieho senátu.

19.5. Dovolací súd z obsahu spisu a prostredníctvom webových stránok prvoinštančného a odvolacieho súdu navyše zistil, že vec na prvom stupni rozhodovala sudkyňa Mgr. Jana Kočová, ktorá bola (a stále je, pozn.) sudkyňou prvostupňového súdu aj v čase predkladania podkladového spisu v súvislosti s podaným dovolaním žalovaného, nakoľko tento spis predkladala dovolaciemu súdu práve ona (č. l. 757 spisu). Je možné, že žalovaná strana vychádzala z toho, že na odvolacom súde pôsobí ako sudkyňa JUDr. Monika Koščová, ktorá už na prvý pohľad nie je identická s osobou zákonnej sudkyne prvostupňového súdu.

19.6. So zreteľom na očividnú nereálnosť tejto námietky dospel najvyšší súd k záveru, že žalovaný neopodstatnene tvrdí, že v konaní došlo k procesnej vade zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. e/ CSP.

20. V súvislosti s vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP žalovaný v podanom dovolaní namietať resp. nesúhlasil s právnym posúdením veci (premlčanie nároku, nepreukázanie škody), s nesprávnymi skutkovými zisteniami, s hodnotením dôkazov, nesprávnym rozhodnutím o trovách konania (nie 32 %, ale 66 %), že sudy nerozhodovali o zmene žalobného návrhu, ako aj, že odôvodnenie odvolacieho

rozhodnutia je nepreskúmateľné.

20.1. Citované ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

20.2. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

20.3. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmatečnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá len tzv. „inú vadu konania“ zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.". Toto stanovisko je naďalej aktuálne (1Cdo/228/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/92/2018, 4Cdo/59/2017, 5Cdo/45/2018, 7Cdo/141/2017, 8Cdo/49/2017).

20.4. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, o ktoré ide napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

20.5. V posudzovanom prípade je dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd, aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu. V odôvodnení rozhodnutí nižších súdov boli dostatočne citované ustanovenia, ktoré súdy aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery; odvolací súd primerane vysvetlil tiež dôvody, so zreteľom na ktoré považoval za nedôvodné odvolacie námietky žalovanej strany, ktorými sa podľa neho nepodarilo spochybníť podstatu dôvodu vyhovieť žalobe. Odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozsudkom súdu prvej inštancie, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda v danom prípade odvolací súd procesne nekonal spôsobom zmatečným, ktorý by mal za následok vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

20.6. Podľa názoru dovolacieho súdu ani (iba) tvrdenia o nesprávne zistenom skutkovom stave nezakladajú bez ďalšieho vadu vyplývajúcu z § 420 písm. f/ CSP. Dovolací súd je totiž v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Námietku dovolateľa o porušení jeho

práva na spravodlivý proces preto nemožno považovať za dôvodnú, čo zakladá dôvod pre odmietnutie dovolania pre neprípustnosť v zmysle § 447 písm. c/ CSP. Okrem toho voči odôvodneniu dovolania možno mať výhrady aj z hľadiska § 428 CSP, keďže nesprávne hodnotenie dôkazov a nesprávne skutkové zistenia ani nie sú dovolacími dôvodmi v zmysle § 420 a § 421 CSP. Táto skutočnosť zakladá dôvod na odmietnutie dovolania aj podľa § 447 písm. d/ CSP.

20.7. Pokiaľ dovolateľ v časti dovolania týkajúcej sa uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP vytýkal odvolaciemu súdu aj nesprávne právne posúdenie veci, dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že pri posudzovaní, či došlo postupom odvolacieho súdu k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces, sa nemôže zaoberať vecnou správnosťou právnych záverov v ňom obsiahnutých. Nesprávne právne posúdenie veci je možné namietat' výlučne v prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 421 CSP a nie podľa § 420 písm. f/ CSP.

20.8. V neposlednom rade najvyšší súd dodáva, že dovolateľ napadol tiež výrok rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o náhrade trov konania. Vecou samou nie je rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania a takéto rozhodnutie nie je ani konečným rozhodnutím vo veci samej, resp. ktorým sa konanie končí (pozri publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1353 až 1356). Prípustnosť dovolania preto z ustanovenia § 420 CSP nemožno vyvodit' ani v prípade tejto časti žalovaným podaného dovolania.

21. Žalovaný v podanom dovolaní tiež uviedol, že dovolanie podáva (aj) podľa § 421 ods. 1 CSP (pozri k tomu body 3, 13 až 17). O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí o d toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. V uvedenom dovolaní však žalovaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam § 432 až § 435 CSP dovolacie dôvody nevymedzil tak, ako to predpokladajú tieto ustanovenia.

21.1. V prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnom posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. a/ až c/ § 421 ods. 1 CSP). Dovolateľ je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 CSP zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

21.2. V preskúmanej veci z obsahu podaného dovolania nevyplýva vymedzenie právnej otázky, ktorú odvolací súd v o svojom rozhodnutí nesprávne právne posúdil, a n i konkretizácia predpokladov prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, a teda či sa mal odvolací súd pri riešení vymedzenej právnej otázky odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (písm. a/) s poukazom na konkrétne rozhodnutia dovolacieho súdu, či je naopak vymedzená právna otázka rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne (písm. c/) s poukazom na konkrétne rozhodnutia dovolacieho súdu alebo uvedenie, že vymedzená právna otázka ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená (písm. b/).

21.3. Dovolací súd opakovane uvádza, že sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v ustanovení § 421 ods. 1 CSP.

21.4. Vzhľadom na to, že žalovaným podané dovolanie nezodpovedá kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP, dovolací súd v tejto časti dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

22. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.